

Förslag till förordning om ett finansiellt instrument för miljön Life+

Miljödepartementet

2004-11-19

Dokumentbeteckning

KOM(2004)621

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om det finansiella instrumentet för miljön (Life+)

Sammanfattning

Kommissionens förslag till nytt miljöfinansieringsinstrument Life+ avses komplettera annan miljöfinansiering under EU:s budget, vilken föreslås ske genom att miljö integreras i olika sektorer, t.ex. jordbruk och strukturfonder. Life+ saknar ett antal av de aktiviteter som stöds från det nuvarande miljöanslaget såsom Life-Miljö (stöd till miljöteknikutveckling) och Life-Natur (stöd till Natura 2000), vilka avses bli finansierade under andra delar av det finansiella perspektivet

1 Förslaget

1.1 Innehåll

Life+ är avsett att vara ett komplement till annan miljöfinansiering i EU-budgeten.

I motiveringen till förslaget om förordning anger kommissionen att om EU skall kunna uppnå de politiska målen från Lissabon och Göteborg, dvs. utveckla en europeisk ekonomi som ger tillväxt och social sammanhållning och samtidigt minskar de negativa miljöeffekterna, krävs fortsatta insatser för att åstadkomma en hållbar användning och förvaltning av resurser och skydda miljön. EU-finansieringen har, enligt kommissionens motivering, en avgörande betydelse för att dessa politiska mål skall kunna uppnås.

Miljöhänsyn kommer att integreras i dessa prioriterade politikområden och huvudsakligen finansieras under rubrik 1: Hållbar tillväxt (rubrik 1A Konkurrenskraft, inbegripet ramprogrammet för innovation och konkurrenskraft samt forsknings- och utvecklingsprogram, och rubrik 1B: Ökad sammanhållning för tillväxt och sysselsättning), rubrik 2: Bevarande och förvaltning av naturresurser, inbegripet jordbruks- och landsbygdsutvecklingsprogram och rubrik 4: Europa som global partner, inbegripet programmen för föranslutning, utveckling och yttre bistånd. I dag avsätts exempelvis 16,5 % av ERUF och 50 % av sammanhållningsfonden till miljöarbete. Dessutom måste alla satsningar som rör sammanhållning, miljöåtgärder inom jordbruket och landsbygdsutveckling vara förenliga med EU:s miljölagstiftning. Finansieringsnivåerna för miljöverksamhet bör bibehållas och om nödvändigt höjas under nästa finansieringsperiod med tanke på miljöns stora betydelse som en central dimension för hållbar utveckling.

Föreslaget belopp för 2007: 245 mn euro.

Kommissionens budgetförslag för 2005 har presenterats och behandlats. Miljöanslaget (avsnitt 7) under kategori 3 (interna åtgärder) uppgår till 234,5 mn euro.

Belopp åren 2008-2013:

Kommissionen avser återkomma beträffande det fleråriga programmet. Följande belopp har emellertid angivits:

2008	268 mn
2009	292 mn
2010	313 mn
2011	334 mn
2012	357 mn
2013	381 mn

Instrumentets innehåll:

Det förslagna instrumentet skulle enligt kommissionen komma att ersätta Forest Focus, NGO-stödet, stadsmiljöprogrammet, Life, anslagen för politikutveckling och genomförande. De grundläggande inriktningarna och omfattningarna av vissa av dessa program kommer att fortsättningsvis omfattas av Life+. Däremot anges att Life+ inte skulle omfatta bidraget till EEA, stödet under Life-Miljö till miljöteknik och ekoinnovationer, den externa dimensionen av EU:s miljöpolitik, inkl. tredjelandsdelen av Life samt Life-Natur (stöd ges från främst LBU och sammanhållningsfonder). Det skulle dock finnas en möjlighet till visst stöd till Natura 2000 under Life+.

Artikel 1 Syften

Syftet med Life+ är att bidra till utvecklingen och genomförandet av gemenskapens miljöpolitik och miljölagstiftning, såsom ett bidrag till främjandet av hållbar utveckling. Life+ kommer att stödja genomförandet av det sjätte miljöhandlingsprogrammet.

Artikel 2 Omfattning och specifika syften

För att uppnå de miljömål som anges i artikel 1 kommer Life+ att ha två komponenter:

- Life+ Genomförande och förvaltning
- Life+ Information och kommunikation

En indikativ lista över områden och aktiviteter framgår av annex I. Områdena är klimat, natur och biodiversitet, miljö och hälsa, hållbar användning av resurser, strategiska ansatser för utveckling, genomförande och tillämpning av politiken samt ex-post utvärdering av gemenskapens miljöpolitiska åtgärder.

De åtgärder som kan stödjas av Life+ är

- studier, statistik
- övervakning
- kapacitetsuppbyggandeinsatser
- utbildning, workshops och möten
- nätverksbyggande
- plattformar för ”best practice ”
- medvetandehöjande åtgärder
- informations- och kommunikationsinsatser
- demonstration av politikansatser och instrument.

Artikel 3 Typ av insatser

Gemenskapsfinansiering kan ske i form av

- avtal om bidrag
- kontrakt rörande offentlig upphandling.

Artikel 4 Programplanering

Finansiering kommer att erbjudas som stöd till fleråriga strategiska program som utarbetas av kommissionen. Dessa samt de årliga program som tas fram skall beslutas enligt det förfarande som beskrivs i artikel 12 (kommittologiförfarande).

Artikel 5 Finansiella förfaranden och genomförandeåtgärder

Kommissionen föreslås kunna besluta att överlämna en del av budgetgenomförandet till nationella offentligrättsliga organ eller organ som grundas på privaträttsliga bestämmelser och som har offentliga förvaltningsuppgifter.

Artikel 6 Stödmottagare

Life+ skall vara öppet för offentliga och/eller privata organ, aktörer och institutioner, i synnerhet:

- nationella regionala och lokala myndigheter
- särskilda organ som förutses i EU-lagstiftningen
- internationella organisationer, för åtgärder i medlemsstaterna och de länder som avses i artikel 7
- icke-statliga organisationer.

Artikel 7 Deltagande av tredjeländer.

Life+ är öppet för EES-länder och länder som sökt medlemskap i EU samt de länder på västra Balkan som ingår i stabiliserings- och associationsprocesser.

Artikel 8 Överensstämmelse mellan finansiella instrument

Verksamhet som finansieras inom ramen för förordningen skall inte omfattas av andra av gemenskapens finansiella instrument eller få stöd från dessa för samma mål.

Artikel 9 Tidsperiod och budgetresurser

Förordningen löper från 1 januari 2007 till 31 december 2013. Finansiellt rambelopp skall för den perioden vara 2.190 milj. euro (sju år).

Fördelningen mellan de två komponenterna (enligt artikel 2) i Life+ skall enligt annex 2 vara:

- Genomförande och förvaltning: 75-80%
- Information och kommunikation: 20-25%

Artikel 10 och 11 avser övervakning samt skyddandet av gemenskapens finansiella intressen.

Artikel 12 Kommitté

Kommissionen skall assisteras av en kommitté. Kommittén skall basera sig på art. 4 och 7 i Beslut 199/468/EC dvs. en sk. förvaltningskommitté.

Artikel 13 avser utvärdering, artikel 14 berör förenkling och konsolidering.

Artikel 15 anger att kommissionen kommer att utarbeta tillämpningsföreskrifter, vilka skall hanteras enligt förfarandet i artikel 12.

Artikel 16 reglerar ikraftträdandet.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Inte aktuellt.

1.3 Budgetära konsekvenser

Finansiering via EU-budgeten. Life+ blir en del av det nya finansiella perspektivet 2007-2013. Sveriges andel av utgifterna från EU:s budget är i innevarande finansiella perspektiv 2,9 %. De budgetära konsekvenserna för svensk del av Life+ blir således att ung. 2,9 % av programmets budget finansieras via den svenska EU-avgiften.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Generella svenska ståndpunkter i förhandlingarna om det finansiella perspektivet som också gäller här:

Budgetrestriktivitet måste tillämpas i syfte att nå målet om att EU-budgeten inte skall överstiga högst 1 % av EU-ländernas samlade BNI. Kontakter bör hållas med övriga länder som delar den svenska uppfattningen (s.k. G6).

- Ett europeiskt mervärde måste finnas av finansiering på EU-nivå.
- Miljö är ett av flera prioriterade områden (pga att miljö ingår som en del i hållbar tillväxt).
- Ev. ökningsar av miljöanslaget måste finansieras genom neddragningar i andra delar av budgeten.

För att kunna ta ställning till det föreslagna beloppet 245 mneuro fordras ytterligare klarlägganden om hur detta belopp förhåller sig till det nuvarande miljöanslaget vad gäller omfattade aktiviteter.

Samtliga finansiella aspekter behandlas emellertid av ad-hoc-gruppen och GAERC som är sammanhållande i förhandlingarna om nästa finansiella perspektiv.

En fortsatt granskning av mervärdet av europeisk finansiering kommer att ske i ljuset av den ytterligare information som presenteras.

2004/05:FPM28

Från svensk sida finns en tveksamhet till att överlämna beslut vad gäller finansieringsfrågor till kommissionen även om en kommitté skall bistå kommissionen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flera medlemsländer anser, liksom Sverige, att förslaget är alltför allmänt hållet, utan tillräcklig vägledning för hur Life+ förhåller sig till nuvarande miljöanslag, särskilt det nuvarande Life-instrumentet. Många medlemsländer uttrycker oro över det skapet mellan integrationsmodellen för Natura 2000 och Life+:s roll i det sammanhanget. Vissa länder ställer sig frågande till tanken på årliga resp. fleråriga arbetsprogram för Life+ samt det kommittologi förfarande som förutses tillämpas för att fatta beslut om arbetsprogrammen.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har inte inlett behandlingen av förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Någon remissbehandling har inte ägt rum.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget till förordning behandlas i miljöarbetsgruppen. Förslaget utgör en del av det nya finansiella perspektivet för 2007-2013, vilket hanteras inom ramen för GAERC.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 175(1), vilket innebär beslut med kvalificerad majoritet i rådet och medbeslutande med EP enligt artikel 251.

3.3 Fackuttryck/termer

2004/05:FPM28

ERUF	Regionala utvecklingsfonder
NGO	Icke-statliga organisationer
EEA	European Environmental Bureau (Europeiska miljöbyrån)
LBU	Landsbygdsutveckling
EES	Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet
GAERC Council)	Allmänna rådet (General Affairs and External Relations